

Rådet for
Den Europæiske Union

Bruxelles, den 19. august 2025
(OR. en)

12163/25

COH 162
FIN 981
ECOFIN 1096
SOC 572

FØLGESKRIVELSE

fra:	Martine DEPREZ, direktør, på vegne af generalsekretæren for Europa-Kommissionen
modtaget:	12. august 2025
til:	Thérèse BLANCHET, generalsekretær for Rådet for Den Europæiske Union
Komm. dok. nr.:	COM(2025) 441 final
Vedr.:	RAPPORT FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET Den Europæiske Unions Solidaritetsfond Årsrapport 2019-2020

Hermed følger til delegationerne dokument COM(2025) 441 final.

Bilag: COM(2025) 441 final

EUROPA-
KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 30.7.2025
COM(2025) 441 final

RAPPORT FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET

Den Europæiske Unions Solidaritetsfond

Årsrapport 2019-2020

INDHOLDSFORTEGNELSE

Indledning.....	2
Ansøgninger modtaget i 2019 og 2020	3
➤ <i>I 2019</i>	3
➤ <i>I 2020</i>	5
Finansiering	11
Afslutninger.....	12
➤ <i>Afslutninger i 2020</i>	13
Konklusioner	14

INDLEDNING

I henhold til artikel 12 i Rådets forordning (EF) nr. 2012/2002 af 11. november 2002 om oprettelse af Den Europæiske Unions Solidaritetsfond¹ ("forordningen") skal Kommissionen forelægge Europa-Parlamentet og Rådet en rapport om fondens aktiviteter i det foregående år. I denne rapport beskrives aktiviteterne under EU's Solidaritetsfond ("EUSF") i 2019 og 2020. Desuden opsummeres de ansøgninger, der blev modtaget i 2019 og 2020, og de sager, der blev afsluttet i rapporteringsperioden. Kommissionen vurderede alle ansøgningerne i henhold til de kriterier, der er fastsat i forordningen.

I **2019** modtog Kommissionen **fire nye ansøgninger** om finansielle bidrag fra Solidaritetsfonden, nemlig fra Grækenland (ekstreme vejrforhold), Spanien (ekstreme vejrforhold), Østrig (oversvømmelser) og Portugal (ekstreme vejrforhold). Tre af disse ansøgninger vedrørte "regionale naturkatastrofer", og en vedrørte en "naturkatastrofe i et naboland".

Grækenland, Spanien og Portugal modtog forskudsbetalinger på i alt 69,5 mio. EUR, inden for få uger efter at de indgav deres ansøgninger.

I **2020** modtog Kommissionen **31 nye ansøgninger** om finansielle bidrag fra EUSF, hvoraf **9** var forbundet med naturkatastrofer og 22 med større folkesundhedskriser.

De ni ansøgninger i forbindelse med naturkatastrofer kom fra Grækenland (oversvømmelser på Evia, cyklonen Ianos), Spanien (stormen Gloria), Frankrig (stormen Alex), Kroatien (jordskælv i Zagreb), Italien (ekstreme vejrforhold, stormen Alex), Østrig (ekstreme vejrforhold) og Polen (oversvømmelser).

Spaniens ansøgning i forbindelse med stormen Gloria i 2020 og Italiens ansøgning om stormen Alex i oktober 2020 blev afvist, da de ikke opfyldte forordningens kriterier.

Af de godkendte ansøgninger vedrørte to "større naturkatastrofer", fire "regionale naturkatastrofer" og en vedrørte "naturkatastrofer i nabolande".

Efter ændringen af forordningen den 30. marts 2020 modtog Kommissionen **22 ansøgninger** om finansielle bidrag fra EUSF i forbindelse med covid-19-pandemien, nemlig fra Albanien, Belgien, Estland, Frankrig, Grækenland, Irland, Italien, Kroatien, Letland, Litauen, Luxembourg, Montenegro, Polen, Portugal, Rumænien, Serbien, Slovenien, Spanien, Tjekkiet, Tyskland, Ungarn og Østrig.

Ansøgningerne fra Polen og Slovenien blev afvist, da de ikke opfyldte kriterierne i forordningen.

Albanien, Grækenland, Irland, Kroatien, Montenegro, Portugal, Spanien, Tyskland og Ungarn anmodede om et forskud på i alt 132,7 mio. EUR. Kommissionen udbetalte forskud til de syv medlemsstater (Tyskland, Irland, Grækenland, Spanien, Kroatien, Ungarn og Portugal) ved udgangen af 2020. Albanien og Montenegro kunne ikke modtage forskudsbetalinger, da de ikke er medlemsstater. Kommissionen foreslog desuden Europa-Parlamentet og Rådet at mobilisere 397,45 mio. EUR i marts 2021 som en saldobetaling til medlemsstaterne (som

¹ Rådets forordning (EF) nr. 2012/2002 af 11. november 2002 om oprettelse af Den Europæiske Unions Solidaritetsfond (EFT L 311 af 14.11.2002, s. 3), som ændret ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 661/2014 af 15. maj 2014 (EUT L 189 af 27.6.2014, s. 143) og ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2020/461 af 30. marts 2020 (EUT L 99 af 31.3.2020, s. 9).

havde modtaget forskudsbetalinger) og som en samlet betaling til Albanien og Montenegro (som ikke havde modtaget forskudsbetalinger).

Bilag I indeholder en liste over de tærskelværdier for skader som følge af "større naturkatastrofer", der gælder i 2019 og 2020 for mobilisering af EUSF. Bilag II indeholder en oversigt over godkendte ansøgninger i 2019 og 2020 med angivelse af relevante finansielle oplysninger.

ANSØGNINGER MODTAGET I 2019 OG 2020

➤ I 2019

Kommissionen modtog fire nye ansøgninger om finansielle bidrag fra EUSF i 2019. De blev alle indgivet til Kommissionen inden den fastsatte frist, nemlig "senest tolv uger efter den første skade" (artikel 4, stk. 1, i forordningen). Tre ansøgninger vedrørte "regionale naturkatastrofer", og den ene var baseret på bestemmelsen om "naturkatastrofer i nabolande". Kommissionen vedtog gennemførelsesafgørelserne om tildeling af finansielle bidrag fra EUSF for alle fire ansøgninger i løbet af 2019 og 2020.

ØSTRIG – oversvømmelser

I oktober 2018 blev de sydvestlige dele af Østrig ramt af alvorlige oversvømmelser som følge af de samme meteorologiske forhold, der gav anledning til en "større naturkatastrofe" i Italien. Nedbøren var meget kraftig i det sydlige Østrig (især i Østtyrol og Kärnten) fra den 15. til den 17. november 2018 og gav anledning til alvorlige mudderskred, jordskred og oversvømmelser. Det ekstreme vejr forårsagede betydelige skader på vigtig offentlig infrastruktur, private hjem, virksomheder og skovområder.

Efterfølgende ansøgte Østrig den 14. januar 2019 om et finansielt bidrag fra EUSF og indgav en revideret udgave af ansøgningen den 20. februar 2019. De østrigske myndigheder vurderede, at de samlede direkte skader som følge af katastrofen udgjorde 322 mio. EUR. Østrig anmodede ikke om forskudsbetaling.

Efter Kommissionens forslag COM(2019) 3604 af 15. maj 2019 godkendte Europa-Parlamentet og Rådet den 18. september 2019 udbetalingen af 8 154 899 EUR fra EUSF til Østrig. Den 2. oktober 2019 vedtog Kommissionen gennemførelsesafgørelse C(2019) 7174 om tildeling af et finansielt bidrag fra EUSF. Udbetalingen på 8 154 899 EUR blev foretaget den 28. oktober 2019.

GRÆKENLAND – ekstreme vejrforhold

Mellem den 23. og 26. februar 2019 blev Kreta ramt af en storm med usædvanligt kraftig regn, navnlig den vestlige del af øen. De deraf følgende oversvømmelser og jordskred forårsagede tab af menneskeliv og havde katastrofale konsekvenser for den lokale infrastruktur, navnlig vejnettet. Økonomien (hovedsagelig landbrugssektoren) led alvorlig skade. Grækenland indgav den 15. maj 2019 en ansøgning om et finansielt bidrag fra EUSF.

Grækenland anslog, at de samlede direkte skader løb op i 182,1 mio. EUR. Skaderne på Kreta udgør 2,1 % af BNP i den berørte NUTS 2²-region, Kriti, og overstiger dermed tærsklen på 129,8 mio. EUR, jf. forordningens artikel 2, stk. 3. Grækenland anmodede i sin ansøgning om et forskud.

Den 19. juli 2019 vedtog Kommissionen gennemførelsesafgørelse C(2019) 5514 om tildeling af et forskud på 455 252 EUR på det forventede finansielle bidrag fra fonden og udbetalte det efterfølgende til Grækenland den 27. august 2019.

Efter Kommissionens forslag COM(2019) 496 af 18. oktober 2019 godkendte Europa-Parlamentet og Rådet udbetalingen af 4 552 517 EUR fra EUSF til Grækenland. Den 30. januar 2020 vedtog Kommissionen gennemførelsesafgørelse C(2020) 449 om tildeling af et finansielt bidrag fra EUSF. Saldoen på 4 097 266 EUR blev udbetalt den 19. februar 2020.

PORTUGAL – Ekstreme vejrforhold

Orkanen Lorenzo var en tropisk cyklon af kategori 5 i Atlanterhavet – den østligste og nærmeste tropiske cyklon, der nogensinde er registreret i forhold til Europa. Efter en hurtig intensivering passerede den gennem Azorerne (Portugal) den 2. oktober 2019, beskadigede offentlig og privat infrastruktur og påvirkede i alvorlig grad folks dagligdag, virksomheder og institutioner. Den 3. oktober erklærede den regionale regering, at der forelå en energikrise, for at sikre adgang til grundlæggende energiforsyning. Den 17. oktober erklærede den regionale regering, at den selvstyrende region Azorerne befandt sig i en katastrofesituation som følge af de skader, som orkanen havde forårsaget.

I november 2019 modtog Kommissionen en ansøgning om finansiell støtte fra EUSF i forbindelse med orkanen Lorenzo. De portugisiske myndigheder vurderede, at de samlede direkte skader som følge af katastrofen udgjorde 328,5 mio. EUR.

På grundlag af den vurdering, der blev foretaget i henhold til forordningens artikel 4, konkluderede Kommissionen, at betingelserne for at yde et finansielt bidrag (beregnet til 8 212 697 EUR) fra EUSF var opfyldt.

Den 11. december 2019 vedtog Kommissionen gennemførelsesafgørelse C(2019) 9067 om tildeling af et forskud på 10 % – svarende til 821 270 EUR – som blev udbetalt den 23. december 2019.

Efter Kommissionens forslag COM(2020) 200 af 30. april 2020 godkendte Europa-Parlamentet og Rådet udbetalingen af 8 212 697 EUR fra EUSF til Portugal. Den 7. juli 2020 vedtog Kommissionen gennemførelsesafgørelse C(2020) 4713 om tildeling af et finansielt bidrag på 8 212 697 EUR fra fonden. Saldoen på 7 391 427 EUR blev udbetalt den 22. juli 2020.

SPANIEN – ekstreme vejrforhold

Fra og med den 9. september 2019 ramte et sjældent meteorologisk fænomen, en såkaldt "isoleret højdedepression" (*depresión aislada en niveles altos*, DANA), den sydøstlige del af Den Iberiske Halvø. Fænomenet, som er kendetegnet ved kraftige regnskyl, der giver oversvømmelser, nåede sit højdepunkt mellem den 12. og den 16. september 2019 og påvirkede i alvorlig grad store områder i regionerne Valencia, Murcia, Castilla-La Mancha og Andalusien.

² Nomenklaturen for statistiske regionale enheder.

Efterfølgende ansøgte Spanien den 28. november 2019 om et finansielt bidrag fra EUSF inden fristen på 12 uger efter den første skade. De spanske myndigheder vurderede de samlede direkte skader som følge af katastrofen til at udgøre 2,3 mia. EUR.

Kommissionen konkluderede på grundlag af den foretagne vurdering, at betingelserne for at yde et finansielt bidrag (beregnet til 56 743 358 EUR) fra EUSF var opfyldt.

Den 13. februar 2020 vedtog Kommissionen gennemførelsesafgørelse C(2020) 905 om tildeling af et forskud på 5 674 336 EUR, som blev udbetalt til Spanien den 6. marts 2020.

Efter Kommissionens forslag COM(2020) 200 af 30. april 2020 godkendte Europa-Parlamentet og Rådet udbetalingen af 56 743 358 EUR fra EUSF til Spanien. Saldoen på 51 069 022 EUR blev udbetalt den 19. november 2020 i overensstemmelse med gennemførelsesafgørelse C(2020) 7541.

➤ **I 2020**

Kommissionen modtog i 2020 ni nye ansøgninger om finansielle bidrag fra EUSF til naturkatastrofer. Alle ansøgningerne blev indgivet til Kommissionen inden den fastsatte frist, nemlig "senest tolv uger efter den første skade" (forordningens artikel 4, stk. 1). Af de godkendte ansøgninger vedrørte to "større naturkatastrofer", fire vedrørte "regionale naturkatastrofer", og en var baseret på bestemmelsen om "naturkatastrofer i nabolande". Kommissionen vedtog gennemførelsesafgørelserne om tildeling af finansielle bidrag fra EUSF til de syv godkendte ansøgninger i løbet af 2020 og 2021.

ITALIEN – alvorlige vejrforhold

I oktober og november 2019 blev Italien udsat for alvorlige vejrforhold. Katastrofen forårsagede oversvømmelser og jordskred, herunder oversvømmelser i Venedig. Den hårdest ramte region var Veneto, hvor tidevandet nåede det næsthøjeste niveau over havets overflade, der nogensinde er registreret i byen, siden det højeste niveau blev registreret den 4. november 1966, ledsaget af kraftig vind på 110 km/t. Oversvømmelserne forårsagede enorme skader på private og offentlige bygninger, herunder bygninger på steder, som indgår i kulturarven. Det ramte hundredvis af kirker, museer og paladser af uvurderlig værdi. Hundredvis af mennesker måtte evakueres fra deres hjem, og de landbrugsmæssige og økonomiske tab var betydelige. De italienske myndigheder har vurderet de samlede direkte skader som følge af katastrofen til 5,62 mia. EUR.

Italien indgav sin ansøgning om støtte fra fonden i januar 2020. Ansøgningen blev betragtet som en "større naturkatastrofe" i henhold til forordningens artikel 2, stk. 2. Italien anmodede ikke om udbetaling af et forskud.

Efter Kommissionens forslag COM(2020) 200 af 30. april 2020 godkendte Europa-Parlamentet og Rådet udbetalingen af 211 707 982 EUR fra EUSF til Italien. Kommissionens gennemførelsesafgørelse C(2020) 6272 om tildeling af det finansielle bidrag blev vedtaget den 9. september 2020, og den samlede betaling blev foretaget den 6. oktober 2020.

ØSTRIG – alvorlige vejrforhold

I november 2019 blev de sydvestlige dele af Østrig ramt af alvorlige oversvømmelser. Dette blev udløst af de samme meteorologiske forhold, der førte til en større katastrofe i Italien. Det ekstreme vejr forårsagede betydelige skader på vigtig offentlig infrastruktur, private hjem,

virksomheder og skovområder. De østrigske myndigheder vurderede, at de samlede direkte skader som følge af katastrofen udgjorde 87 mio. EUR.

Østrig indgav sin ansøgning om støtte fra fonden i januar 2020. Ansøgningen vedrørte en "naturkatastrofe i et naboland" i overensstemmelse med forordningens artikel 2, stk. 1, litra a). Østrig anmodede ikke om forskudsbetaling. Kommissionen beregnede det finansielle bidrag fra EUSF til 2 329 777 EUR.

Efter Kommissionens forslag COM(2020) 200 af 30. april 2020 godkendte Europa-Parlamentet og Rådet udbetalingen af 2 329 777 EUR fra EUSF til Østrig. Den 23. juli 2020 vedtog Kommissionen gennemførelsesafgørelse C(2020) 5142 om tildeling af et finansielt bidrag fra EUSF. Udbetalingen på 2 329 777 EUR blev foretaget den 10. august 2020.

KROATIEN – jordskælv i Zagreb

I marts 2020 blev Kroatien ramt af en række ødelæggende jordskælv, der berørte byen Zagreb og den omgivende egn. Det første jordskælv, der havde en styrke på 5,5 på Richter-skalaen, var det kraftigste jordskælv ved Zagreb siden 1880. Det kunne mærkes overalt på det kroatisk fastland og i grænseregionerne i Slovenien. Ved udgangen af april var der registreret mere end 1 100 efterskælv. Jordskælvet ramte Zagreb blot fire dage efter, at der var indført en national nedlukning på grund af covid-19-epidemien, og det skabte en nødsituation for befolkningen. Katastrofen berørte en fjerdedel af Kroatiens befolkning. I alt 27 mennesker blev såret, herunder en teenagepige der døde af sine kvæstelser. Titusindvis af beboelsesejendomme, offentlig infrastruktur, bygninger, som udgjorde en betydelig del af kulturarven, samt vigtige statslige institutioner såsom det kroatisk parlament blev beskadiget. De samlede anslåede skader, som jordskælvne forårsagede, beløb sig til over 11,6 mia. EUR.

Den 10. juni 2020 ansøgte Kroatien om finansiell bistand fra fonden til jordskælvet i marts 2020. Ansøgningen vedrørte en "større naturkatastrofe" i henhold til forordningens artikel 2, stk. 2, og Kroatien anmodede om forskudsbetaling.

Den 10. august 2020 vedtog Kommissionen gennemførelsesafgørelse C(2020) 5575 om tildeling af et forskud på 88 951 877 EUR, som blev udbetalt til Kroatien den 18. august 2020.

Efter Kommissionens forslag COM(2020) 960 af 9. oktober 2020 godkendte Europa-Parlamentet og Rådet udbetalingen af 683 740 523 EUR fra EUSF til Kroatien. Kommissionen beregnede det finansielle bidrag fra EUSF til 683 740 523 EUR. Kommissionens gennemførelsesafgørelse C(2020) 8713 om tildeling af betalingen til Kroatien blev vedtaget den 2. december 2020. Saldoen på 594 788 646 EUR blev udbetalt den 17. december 2020.

POLEN – oversvømmelser

I juni 2020 blev de polske provinser Podalskie, Mazovia (herunder Warszawa), Świętokrzyskie (Hellige Kors) og Małopolskie (Lillepolen) ramt af voldsomme storme og kraftig regn, som forårsagede oversvømmelser. Over 400 mennesker måtte evakueres, og 14 000 mistede midlertidigt adgangen til elektricitet. 1 300 boliger og over 240 veje blev beskadiget. Det lokale landbrug led også betydelige tab, da ca. 9 000 hektar dyrkede arealer blev berørt.

Den 24. august 2020 ansøgte Polen om et bidrag fra EUSF til finansiering af nødhjælps- og genopretningsforanstaltninger efter oversvømmelserne i provinsen *Podkarpackie* (Subkarpaterne) i juni 2020. De polske myndigheder vurderede, at de samlede direkte skader

som følge af katastrofen udgjorde 282 851 202 EUR. Skaderne udgør 1,56 % af BNP i *Podkarpackie*, den berørte NUTS 2-region, og overstiger dermed tærsklen på 270 961 950 EUR (1,5 % af det regionale BNP). Ansøgningen vedrørte en "regional naturkatastrofe" i overensstemmelse med forordningens artikel 2, stk. 3. Polen anmodede ikke om forskudsbetaling.

Kommissionen beregnede det finansielle bidrag fra fonden til 7 071 280 EUR. Efter Kommissionens forslag COM(2020) 960 af 9. oktober 2020 godkendte Europa-Parlamentet og Rådet udbetalingen af 7 071 280 EUR fra EUSF til Polen. Den 2. december 2020 vedtog Kommissionen gennemførelsesafgørelse C(2020) 8685 om tildeling af et finansielt bidrag fra EUSF på 7 071 280 EUR, som blev udbetalt den 17. december 2020.

GRÆKENLAND

Oversvømmelser (Évvia)

I august 2020 oplevede det centrale Évvia katastrofale oversvømmelser og jordskred som følge af alvorlige tordenvejr og voldsomme regnskyl. De hurtige og kraftige regnskyl forårsagede oversvømmelser og jordskred i områderne omkring floderne Messapiou og Lilanta. Otte mennesker mistede livet i katastrofen, og 3 000 boliger måtte evakueres. Stormen forårsagede store skader på private huse og den lokale infrastruktur, herunder fire broer, der blev ødelagt.

Den 29. oktober 2020 ansøgte Grækenland om finansiell støtte fra fonden til katastrofen som følge af oversvømmelserne i august 2020. Grækenland indgav derefter sin ansøgning under kategorien regional katastrofe, der påvirkede en NUTS 2-region, og anslog, at de samlede direkte skader udgjorde 132 mio. EUR. Katastrofen kunne derfor betegnes som en "regional naturkatastrofe" i overensstemmelse med forordningens artikel 2, stk. 3. Grækenland anmodede om forskudsbetaling.

Den 2. marts 2021 vedtog Kommissionen gennemførelsesafgørelse C(2021) 1507 om tildeling af et forskud på 330 010 EUR, som den udbetalte til Grækenland den 17. marts 2021.

Kommissionen beregnede det finansielle bidrag fra EUSF til 3 300 100 EUR. Efter Kommissionens forslag COM(2021) 201 af 24. marts 2021 godkendte Europa-Parlamentet og Rådet udbetalingen af 3 300 100 EUR fra EUSF til Grækenland. Kommissionens gennemførelsesafgørelse C(2021) 4438 om tildeling af betalingen til Grækenland blev vedtaget den 14. juni 2021, og restbeløbet på 2 970 090 EUR blev udbetalt den 5. juli 2021.

Cyklonen Ianos

I september 2020 blev det meste af det østlige og sydlige fastland, de sydlige Joniske Øer, Thessalien, *Sterea Ellada* (Centralgrækenland), herunder Évvia, Peloponnes og de nordlige og vestlige Kyklader i Grækenland, ramt af en middelhavscyklon ved navn Ianos. Ødelæggelserne blev forårsaget af katastrofale oversvømmelser og vind af stormstyrke samt jordskred på grund af den kraftige nedbør, som cyklonen forårsagede. Flere mennesker mistede livet, og mange ældre sad fast i deres huse, fordi stormen fik tagene til at kollapse. En stor del af infrastrukturen blev beskadiget. Eksempelvis var der broer, som kollapsede, elektricitets- og vandforsyningen blev afbrudt, og hovedvejene blev ramt af stenskred.

Den 9. december 2020 modtog Kommissionen en ansøgning fra Grækenland om bistand fra EUSF i forbindelse med cyklonen. Grækenland fremlagde sin ansøgning under kategorien "regional naturkatastrofe", der påvirkede flere NUTS 2-regioner i overensstemmelse med

forordningens artikel 2, stk. 3, og anslog de samlede direkte skader til 863 540 756 EUR. Den anmodede om udbetaling af et forskud.

Den 2. marts 2021 vedtog Kommissionen gennemførelsesafgørelse C(2021) 1511 om tildeling af et forskud på 2 158 852 EUR, som blev udbetalt til Grækenland den 17. marts 2021.

Kommissionen beregnede, at det finansielle bidrag fra fonden udgjorde 21 588 519 EUR. Efter Kommissionens forslag COM(2021) 201 af 24. marts 2021 godkendte Europa-Parlamentet og Rådet udbetalingen af 21 588 519 EUR fra EUSF til Grækenland. Kommissionens gennemførelsesafgørelse C(2021) 4466 om tildeling af betalingen til Grækenland blev vedtaget den 17. juni 2021, og restbeløbet på 19 429 667 EUR blev udbetalt den 5. juli 2021.

Frankrig – stormen Alex

I oktober 2020 ramte en ekstratropisk cyklon Middelhavet, hvilket medførte usædvanligt kraftig nedbør. De ekstreme vejrforhold forårsagede oversvømmelser i de franske alpine dale i regionen Provence-Alpes-Côte d'Azur. Den kraftige nedbør forårsagede jordskred, debris flows, pludselige oversvømmelser og erosion. Infrastrukturen blev alvorligt beskadiget, og flere byer blev isoleret, fordi broer styrtede sammen og hovedveje blev ødelagt. Hundredvis af huse blev ramt, flere mennesker forsvandt, og mindst 15 mistede livet. Det blev karakteriseret som den værste oversvømmelse i Sydfrankrig i de sidste 120 år.

Den 21. december 2020 modtog Kommissionen en ansøgning fra Frankrig om et finansielt bidrag fra EUSF til dækning af skader forårsaget af stormen Alex i oktober 2020. Frankrig indgav efterfølgende sin ansøgning under kategorien "regional naturkatastrofe", der berørte en NUTS 2-region (Provence-Alpes-Côte d'Azur/FRL0), og anslog de samlede direkte skader til 2 373 mio. EUR. Ansøgningen vedrørte en "regional naturkatastrofe" i overensstemmelse med forordningens artikel 2, stk. 3. Frankrig anmodede om udbetaling af et forskud.

Den 22. februar 2021 vedtog Kommissionen gennemførelsesafgørelse C(2021) 1340 om tildeling af et forskud på 5 932 500 EUR, som blev udbetalt til Frankrig den 11. marts 2021.

Kommissionen beregnede det finansielle bidrag fra EUSF til 59 325 000 EUR. Efter Kommissionens forslag COM(2021) 201 af 24. marts 2021 godkendte Europa-Parlamentet og Rådet udbetalingen af 59 325 000 EUR fra EUSF til Frankrig. Kommissionens gennemførelsesafgørelse C(2021) 4868 om at tildele betalingen til Frankrig blev vedtaget den 28. juni 2021, og restbeløbet på 53 392 500 EUR blev udbetalt den 29. juli 2021.

Covid-19 – større folkesundhedskrise

➤ Indledning

I december 2019 blev en lungebetændelsesepidemi af ukendt oprindelse indberettet til WHO fra Wuhan i Kina. Dette blev senere identificeret som en ny stamme af coronavirus, der ikke tidligere var blevet påvist hos mennesker – coronavirussygdom 2019 (covid-19). Den 30. januar 2020 erklærede WHO den nye coronavirusepidemi for en epidemi af international karakter.

I de efterfølgende uger erklærede medlemsstaterne på baggrund af epidemiens hurtige udbredelse en national undtagelsestilstand og traf omfattende foranstaltninger for at forebygge og inddæmme udbredelsen af infektioner i deres befolkninger. Foranstaltningerne varierede

fra overvågnings- og kontrolforanstaltninger ved grænserne til forøgelse af forhåndenværende sundhedspersonale. Epidemiens udbredelse og de deraf følgende inddæmningsforanstaltninger, som medlemsstaterne besluttede at indføre, havde stor indvirkning på økonomien og påvirkede produktion, investeringer, forbrug og arbejdsmarkedets funktion.

Et af de særlige kendetegn ved covid-19 var det enorme pres, det lagde på sundhedssystemerne og sundhedspersonalet, da de fleste patienter, der var indlagt med covid-19, havde brug for særlig klinisk bistand. Den væsentlige stigning i antallet af patienter udgjorde en stor byrde for hospitalspersonalet og for tilgængeligheden af yderst vigtigt udstyr og forsyninger såsom iltflasker, respiratorer, diagnostiske sæt og personlige værnemidler. Det var meget vanskeligt for sundhedspersonalet at håndtere denne situation, da en pandemi af dette omfang ikke kan undgå at underminere sundhedsstrukturernes kapacitet til at levere andre væsentlige tjenester.

➤ Ændring af forordningen

Den 30. marts 2020 blev forordningen i forbindelse med investeringsinitiativet³ som reaktion på coronavirusset ændret⁴ for at inddrage større folkesundhedskriser under EU's solidaritetsprincip. Ændringen omfattede en forlængelse af gennemførelsesperioden fra 12 til 18 måneder og andre mindre ændringer.

Med ændringen blev spektret af støtteberettigede omkostninger til påtrængende nødhjælps- og genopretningsforanstaltninger udvidet til at omfatte foranstaltninger, der: i) yder hurtig lægehjælp til den befolkning, der er berørt af en større folkesundhedskrise, ii) beskytter befolkningen mod infektionsrisiko ved at forebygge, overvåge og kontrollere spredningen af sygdomme og iii) bekæmper alvorlige risici for folkesundheden eller afbødning af deres indvirkning på folkesundheden.

➤ Ansøgninger

Ved fristens udløb den 24. juni 2020 havde Kommissionen modtaget 22 ansøgninger om finansielt bidrag fra EUSF. I alt 19 EU-medlemsstater (Belgien, Tjekkiet, Tyskland, Estland, Irland, Grækenland, Spanien, Frankrig, Kroatien, Italien, Letland, Litauen, Luxembourg, Ungarn, Østrig, Polen, Portugal, Rumænien og Slovenien) og tre kandidatlande (Albanien, Montenegro og Serbien) anmodede om bistand.

Ansøgningerne fra Polen og Slovenien blev afvist, da de ikke opfyldt forordningens kriterier. Under vurderingen og efter udvekslingerne med de polske myndigheder beregnede Kommissionen, at de polske myndigheder havde overvurderet de samlede offentlige direkte udgifter i deres ansøgning om støtte fra EUSF, der blev indgivet den 22. juni 2020. De indberettede udgifter måtte derfor reduceres med de polske myndigheders samtykke. Da tærsklen for større folkesundhedskriser i overensstemmelse med forordningens artikel 2, stk. 2, litra a), for Polen i 2020 udgjorde 1 430,574 mio. EUR, og de reviderede samlede offentlige

³ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2020/460 af 30. marts 2020 om ændring af forordning (EU) nr. 1301/2013, (EU) nr. 1303/2013 og (EU) nr. 508/2014 for så vidt angår særlige foranstaltninger til mobilisering af investeringer i medlemsstaternes sundhedssystemer og andre dele af deres økonomier som reaktion på covid-19-udbruddet (investeringsinitiativ som reaktion på coronavirusset).

⁴ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2020/461 af 30. marts 2020 om ændring af Rådets forordning (EF) nr. 2012/2002 med henblik på at yde finansiell bistand til medlemsstater og til lande, der forhandler om tiltrædelse af Unionen, som er alvorligt berørt af en større folkesundhedskrise.

udgifter lå betydeligt under denne tærskel, var Polens ansøgning ikke berettiget til støtte fra fonden. I mellemtiden beregnede Kommissionen under vurderingen og efter udvekslingerne med de slovenske myndigheder, at de slovenske myndigheder havde overvurderet de samlede offentlige udgifter i deres ansøgning om EUSF, der blev indgivet den 17. juni 2020, og at udgifterne derfor skulle reduceres. Da tærsklen for større folkesundhedsmæssige krisesituationer i overensstemmelse med forordningens artikel 2, stk. 2, litra a), var 135,102 mio. EUR for Slovenien i 2020, og de reviderede samlede offentlige udgifter lå under denne tærskel, opfyldte Sloveniens ansøgning ikke betingelserne for at modtage støtte fra EUSF.

➤ Vurdering af ansøgninger

Alle modtagne ansøgninger blev vurderet i en enkelt pakke for at sikre en ensartet og lige behandling. Kommissionen undersøgte flere aspekter grundigt, f.eks.: i) udgifternes støtteberettigelse (også en analyse af, om de indberettede udgifter dækkede støtteberettigede operationer, og om de fandt sted inden for støtteberettigelsesperioden), ii) udgifternes hastekarakter, iii) forekomsten af en direkte forbindelse til covid-19-pandemien, og iv) om ansøgningen generelt er udfærdiget konsekvent. Kommissionen anmodede om nødvendigt ansøgerlandene om at fremlægge yderligere oplysninger, forklaringer og dokumentation.

➤ Finansiering

Da EUSF's vigtigste grundlæggende princip er solidaritet, bør støtten fra fonden være progressiv. Den metode, der blev anvendt til at beregne støtten fra EUSF, blev fastlagt i årsberetningen for 2002-2003 om EUSF og godkendt af Europa-Parlamentet og Rådet (se "Finansiering").

Kommissionens metode til beregning af støttebeløb i forbindelse med større folkesundhedskriser svarede til den metode, der blev anvendt til naturkatastrofer. Et land bør således modtage 2,5 % af de samlede støtteberettigede offentlige udgifter op til den landespecifikke tærskel for større sundhedskriser plus 6 % af den del af de offentlige udgifter, der overstiger tærsklen. Dette blev også formidlet via Kommissionens websted⁵. Da denne beregning førte til et samlet beløb for alle lande, der oversteg de disponible budgetmidler, blev beløbene pr. land reduceret pro rata.

➤ Forskud

Syv EU-medlemsstater (Tyskland, Irland, Grækenland, Spanien, Kroatien, Ungarn og Portugal) anmodede om et forskud på i alt 132 736 830 EUR. Kommissionen foretog en foreløbig vurdering af disse syv ansøgninger og konkluderede, at de alle opfyldte betingelserne for udbetaling af et forskud fra EUSF. Efter Kommissionens forslag COM(2020) 960 af 9. oktober 2020 godkendte Europa-Parlamentet og Rådet et samlet forskud på 132 736 830 EUR, som Kommissionen udbetalte til ovennævnte lande i december 2020.

➤ Saldo og samlede betalinger

Efter Kommissionens forslag COM(2021) 201 af 24. marts 2021 godkendte Europa-Parlamentet og Rådet udbetalingen af 529 347 741 EUR fra EUSF til de 20 udvalgte ansøgerlande. I november og december 2021 blev der udbetalt i alt 397 454 921 EUR til landene som saldobetalinger og fulde betalinger.

⁵ https://ec.europa.eu/regional_policy/en/funding/solidarity-fund/covid-19

FINANSIERING

De individuelle støttebeløb, som Kommissionen foreslog, blev beregnet efter den metode, der blev fastlagt i årsberetningen om EUSF for 2002-2003, og som er godkendt af Europa-Parlamentet og Rådet og blevet anvendt i alle efterfølgende tilfælde. Beløbet tager udgangspunkt i de accepterede samlede direkte skader som følge af katastrofen i forhold til den berørte stats relative velstand som afspejlet i grænseværdien for en større naturkatastrofe (se bilag I).

I forbindelse med større naturkatastrofer finder således et progressivt tottrinssystem anvendelse. I henhold til dette system modtager landet en lavere støttesats på 2,5 % af de samlede direkte skader for den del af skaden, der ligger under tærskelværdien, og en højere støttesats på 6 % for den del af skaden, der overstiger tærskelværdien. De to beløb lægges sammen. "Regionale naturkatastrofer" og "naturkatastrofer i nabolande" modtager 2,5 % af de samlede direkte skader.

Da Europa-Parlamentet og Rådet havde godkendt anvendelsen i hvert enkelt tilfælde og stillet de nødvendige budgetbevillinger til rådighed på EU-budgettet, vedtog Kommissionen gennemførelsesafgørelser om tildeling af bistand til de enkelte lande og betalte derefter det fulde beløb. Hvis der var blevet tilkendt et forskud, blev kun den manglende del af det fulde bidrag udbetalt.

Bilagene til gennemførelsesafgørelserne indeholdt en generel beskrivelse af den påtænkte anvendelse af midlerne, de myndigheder, som modtagerlandene havde udpeget til at gennemføre bidraget fra EUSF, og den uafhængige myndighed med ansvar for revision og kontrol.

Detaljerede finansielle tabeller findes i bilag II til denne rapport.

Europa-Parlamentet og Rådet godkendte i rapporteringsperioden 17 finansielle bidrag fra EUSF som foreslået af Kommissionen. Kommissionen forelagde sine forslag til anvendelse af EUSF i følgende grupper:

➤ 2019

- Den 22. maj 2019 vedtog Kommissionen et forslag til Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse om anvendelse af Solidaritetsfonden⁶ for et beløb på 293 551 794 EUR til at yde bistand til Rumænien, Italien og Østrig. Forslaget om anvendelse blev ledsaget af forslag til ændringsbudget (FÆB) nr. 3/2019⁷ om opførelse af de nødvendige bevillinger i det almindelige budget for 2019, både i forpligtelser og betalinger. FÆB nr. 3/2019 og forslaget om anvendelse blev vedtaget af budgetmyndigheden den 18. september 2019⁸ og tildelte 293 551 794 EUR af EUSF's bistand til Italien, Østrig og Rumænien.
- FÆB nr. 4/2019⁹ blev vedtaget den 2. juli 2019. Formålet med FÆB nr. 4/2019 var at ajourføre både udgifts- og indtægtssiden af budgettet for at tage hensyn til den seneste

⁶ COM(2019) 206 final af 22.5.2019.

⁷ COM(2019) 205 final af 22.5.2019.

⁸ Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse (EU) 2019/1817 af 18. september 2019 om anvendelse af Den Europæiske Unions Solidaritetsfond med henblik på at yde bistand til Østrig, Italien og Rumænien.

⁹ COM(2019) 610 final af 2.2.2019.

udvikling, herunder forslaget om at reducere de i budgettet afsatte forpligtelsesbevillinger for EUSF med 29,7 mio. EUR.

- DEC¹⁰ nr. 2020/227 blev vedtaget den 27. november 2019 for at afsætte et beløb på 4 552 517 EUR i forpligtelses- og betalingsbevillinger til Grækenland.

➤ 2020

- Den 30. maj 2020 vedtog Kommissionen et forslag til Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse om anvendelse af Den Europæiske Unions Solidaritetsfond¹¹ for et beløb på 278 993 814 EUR som bistand til Portugal, Spanien, Italien og Østrig. Forslaget om anvendelse blev ledsaget af FÆB nr. 4/2020, hvori det blev foreslået at opføre de nødvendige bevillinger i det almindelige budget for 2020, både i forpligtelser og betalinger. FÆB nr. 4/2020 og forslaget om anvendelse blev vedtaget af budgetmyndigheden den 18. juni 2020 og tildelte 278 993 814 EUR af EUSF's bistand til Spanien, Italien, Østrig og Portugal efter de katastrofer, der fandt sted i disse lande i 2019.
- Den 9. oktober 2020 vedtog Kommissionen et forslag til Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse om anvendelse af EUSF¹² med et beløb på 823 548 633 EUR til at yde bistand til Kroatien og Polen i forbindelse med naturkatastrofer, der fandt sted i disse lande i løbet af 2020, og til at udbetale forskud til Kroatien, Tyskland, Grækenland, Ungarn, Irland, Portugal og Spanien som reaktion på den større folkesundhedskrise forårsaget af covid-19-pandemien i begyndelsen af 2020. Forslaget om anvendelse blev ledsaget af FÆB nr. 9/2020¹³, der indeholdt et forslag om at opføre de nødvendige bevillinger i det almindelige budget for 2020, både i forpligtelser og udbetalinger. FÆB nr. 9/2020 og forslaget om anvendelse blev vedtaget af budgetmyndigheden den 25. november 2020¹⁴ og tildelte i alt 823 548 633 EUR i bistand fra EUSF til Tyskland, Irland, Grækenland, Spanien, Kroatien, Ungarn, Polen og Portugal.

AFSLUTNINGER

I henhold til artikel 8, stk. 3, i forordningen skal modtagerstaten senest 24 måneder efter datoen for udbetalingen af det finansielle bidrag forelægge en rapport om anvendelsen af det finansielle bidrag ("gennemførelsesrapport") vedlagt en begrundelse for udgifterne ("udgiftserklæring").

Kommissionen afsluttede fire sager vedrørende EUSF i 2020 og ingen i 2019.

¹⁰ Anmodning om overførsel af forpligtelses- og betalingsbevillinger i henhold til finansforordningens artikel 31.

¹¹ COM(2020) 200 final af 30.4.2020.

¹² COM(2020) 960 af 9.10.2020.

¹³ COM(2020) 961 final af 9.10.2020.

¹⁴ Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse (EU) 2021/75 af 25. november 2020 om anvendelse af Den Europæiske Unions Solidaritetsfond med henblik på at yde bistand til Kroatien og Polen i forbindelse med en naturkatastrofe og til udbetaling af forskud til Kroatien, Tyskland, Grækenland, Ungarn, Irland, Portugal og Spanien i forbindelse med en folkesundhedskrise.

➤ **AFSLUTNINGER I 2020**

Slovenien, isstorm i 2014: Det finansielle bidrag fra EUSF udgjorde 18 388 478 EUR. Den 17. marts 2017 anmodede Slovenien om en forlængelse af fristen for forelæggelse af gennemførelsesrapporten, og den blev som følge heraf forlænget til den 30. juni 2017. Slovenien forelagde gennemførelsesrapporten og gyldighedserklæringen den 22. juni 2017. På grundlag af oplysningerne fra de slovenske myndigheder blev der konstateret et uregelmæssigt beløb på 6 775,35 EUR under revisionen. Det viste sig ikke nødvendigt at inddrive midlerne, da der forelå en overbooking på 2 267 664,97 EUR. Sagen blev afsluttet i februar 2020.

Tjekkiet, oversvømmelser i 2013: Det finansielle bidrag fra EUSF udgjorde 15 928 275 EUR. Den 7. marts 2016 fremsendte de tjekkiske myndigheder gennemførelsesrapporten og gyldighedserklæringen, som blev vurderet af Kommissionen. De tjekkiske myndigheder supplerede på Kommissionens anmodning gyldighedserklæringen med yderligere oplysninger i november 2016 og april 2018. En af Kommissionen foretaget revision i august 2018 viste, at en del af udgifterne var uretmæssige og ikke i overensstemmelse med forordningen. Konklusionen blev bekræftet den 26. marts 2019. På grundlag af oplysningerne fra Tjekkiet beløb de støtteberettigede udgifter under fonden sig til 15 917 103,51 EUR, hvilket var lavere end det finansielle bidrag fra fonden på 15 928 275 EUR. Forskellen på 11 171,49 EUR mellem de afholdte støtteberettigede udgifter og det modtagne beløb skyldtes en finansiell korrektion vedrørende regionen Ústínad Labem. Beløbet for den finansielle korrektion (11 171,49 EUR) måtte tilbagesøges, og den 13. maj 2019 blev der sendt en forhåndsmeddelelse med angivelse af dette beløb. I juli 2019 anmodede Tjekkiet om at få den finansielle korrektion annulleret og fremlagde dokumentation. Fra juli 2019 til januar 2020 analyserede Kommissionen de oplysninger, den havde modtaget fra Tjekkiet, gyldighedserklæringen blev endeligt accepteret i april 2020, og den finansielle korrektion blev annulleret.

Det Forenede Kongerige, oversvømmelser i 2015: Det finansielle bidrag fra EUSF udgjorde 60 301 050 EUR. Det Forenede Kongerige forelagde gennemførelsesrapporten og gyldighedserklæringen den 16. juli 2019. De støtteberettigede udgifter under fonden beløb sig på grundlag af oplysningerne fra Det Forenede Kongerige til 93 887 925,31 EUR, hvilket var højere end det finansielle bidrag på 60 301 050 EUR. Forskellen mellem bidraget fra EUSF og de anmeldte udgifter skyldtes højere støtteberettigede udgifter. Den 2. oktober 2020 blev der sendt en afslutningsskrivelse, hvoraf det fremgik, at det ikke var nødvendigt at inddrive noget beløb.

Grækenland, jordskælv i 2015: Det finansielle bidrag fra EUSF udgjorde 1 651 834 EUR. Gennemførelsesrapporten blev forelagt den 22. november 2018. De støtteberettigede udgifter under fonden blev på grundlag af en grundig undersøgelse fra Kommissionens side og oplysningerne fra Grækenland beregnet til at udgøre 2 631 808,66 EUR, hvilket var højere end det finansielle bidrag fra EUSF på 1 651 834 EUR. Forskellen mellem bidraget fra EUSF og de anmeldte udgifter skyldtes højere støtteberettigede udgifter. Den 2. oktober 2020 blev der sendt en afslutningsskrivelse, hvori det blev bekræftet, at det ikke var nødvendigt at anvende en finansiell korrektion.

KONKLUSIONER

Medlemsstaterne og kandidatlandene står i stigende grad over for naturkatastrofer, hvoraf mange er klimarelaterede. I 2019-2020 fortsatte EUSF med at yde de berørte samfund afgørende støtte i form af finansiel bistand til deres genopretningsindsats efter sådanne katastrofer, hvilket var et håndgribeligt tegn på europæisk solidaritet.

Det var imidlertid covid-19-pandemien, der havde den største indvirkning på EUSF's funktion i 2019-2020, hvilket viste betydningen af fleksibiliteten i EUSF's budget og forordningens tilpasningsevne. Den hurtige ændring af forordningen den 30. marts 2020 betød, at medlemsstater og lande, der er involveret i EU-forhandlinger, fra 1. april 2020 kunne ansøge om støtte fra EUSF i forbindelse med en større folkesundhedskrise.

Som følge heraf viste 2019 og navnlig 2020 sig at være meget krævende år for EUSF. I disse to år var der 33 nye godkendte ansøgninger, hvoraf 13 vedrørte naturkatastrofer og 20 vedrørte en større folkesundhedskrise.

Der blev i alt tildelt 77,6 mio. EUR i 2019 og 989 mio. EUR i 2020 fra EUSF blot for at hjælpe medlemsstaterne og kandidatlandene med at komme på fode igen efter følgerne af de indtrufne naturkatastrofer. September til november 2019 var præget af ekstreme vejrforhold i Syd- og Centraleuropa, hvortil EUSF ydede over 270 mio. EUR i støtte. Flere medlemsstater blev ramt af oversvømmelser fra juni til august 2020, og de modtog 10 mio. EUR i støtte fra EUSF.

Fonden udbetalte det største bidrag i 2020 – og det næsthøjeste beløb i sin historie – i forbindelse med jordskælvne i Zagreb i marts 2020. Ansøgningen om og udbetalingen af 683,7 mio. EUR i støtte blev behandlet inden for et meget kort tidsrum (syv måneder) i betragtning af EUSF-bidragets størrelse og omfanget af de samlede direkte skader som følge af jordskælvne.

Det, at covid-19-pandemien fandt sted samtidig med jordskælvne i Kroatien, viste imidlertid også fondens budgetmæssige begrænsninger. Støtten måtte for første gang i sin historie *reduceres i forhold til den støtte, der var beregnet efter den aftalte metode*. Som det vil fremgå af rapporten for de efterfølgende år, var det ikke sidste gang, at støtten måtte reduceres.

I lyset af dens udvidede mandat og den stigende efterspørgsel efter støtte bør EUSF tildeles de nødvendige budgetmidler til også i fremtiden at opfylde sit mandat. EUSF har i hele sin historie spillet en vigtig rolle med hensyn til at støtte stater i nød og give mennesker, der står i en meget vanskelig situation efter katastrofer og nødsituationer, et konkret symbol på EU-solidaritet. For fortsat at spille denne konkrete og symbolske rolle er det afgørende, at EUSF's budgetmidler øges og beskyttes.